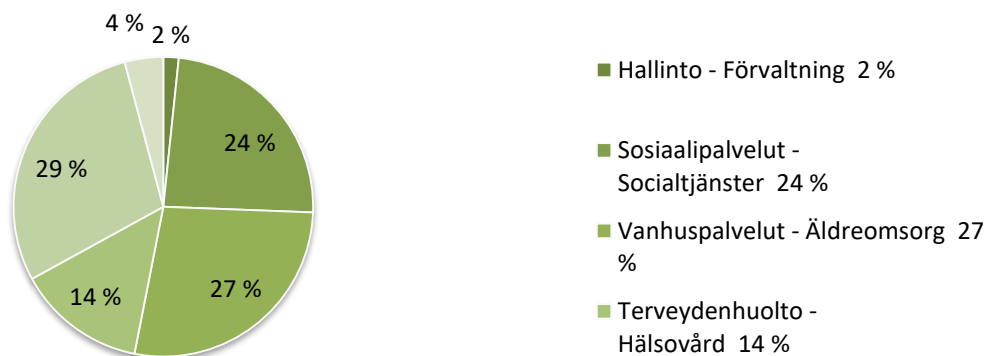
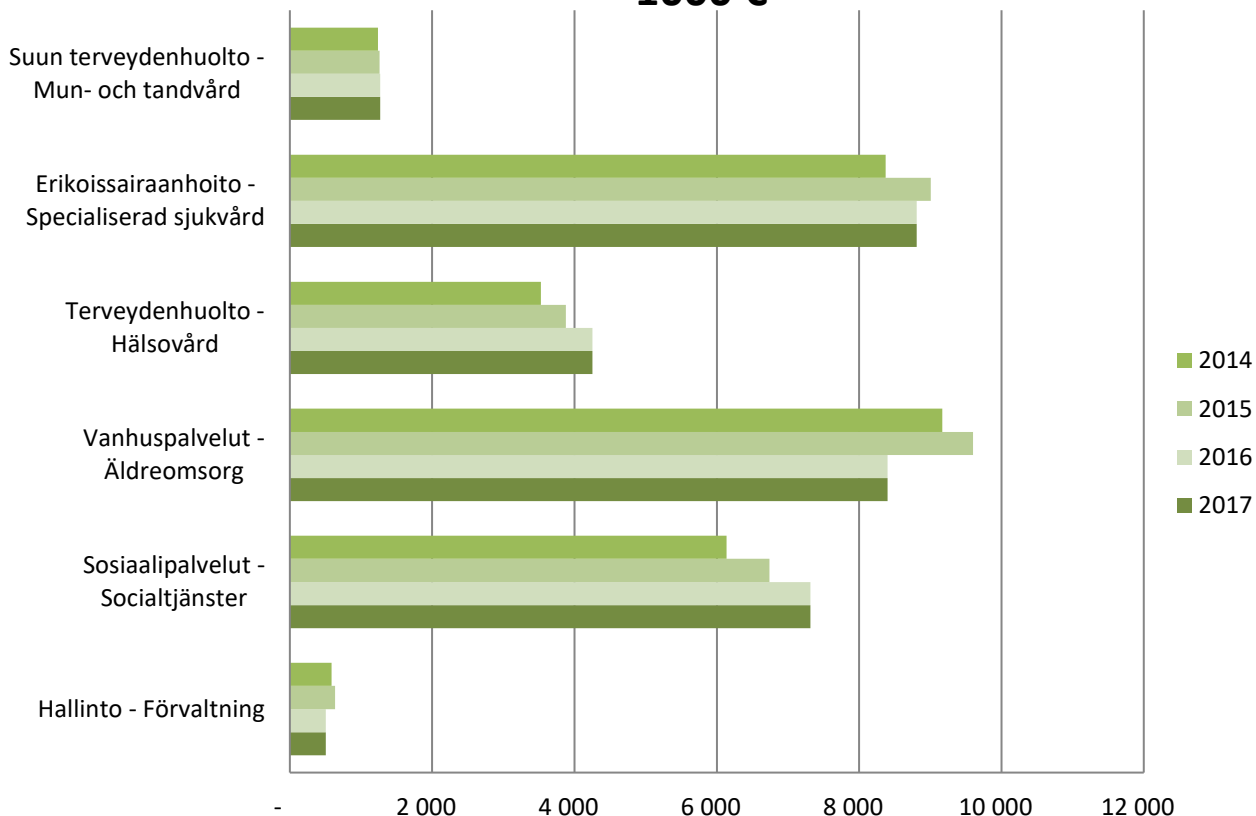

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

Toimintamenot 2017 Verksamhetsutgifter 30,5 M€

Toimintamenot 2014 - 2017 Verksamhetsutgifter, 1000 €

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

HALLINTO - FÖRVALTNING
SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER
VANHUSPALVELUT - ÄLDREOMSORG
TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD
SUUN TERVEYDENHUOLTO - MUN- OCH TANDVÅRD
ERIKOISSAIRAANHOITO - SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalipalvelut, vanhuspalvelut, terveydenhuolto ja erikoissairaanhoito sekä suun terveydenhuolto.

Tulosalueiden lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuudessa toimivat myös toimialan hallinto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävänä on edistää ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä ja sosiaalista turvallisuutta sekä kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Lisäksi toimiala huolehtii kuntalaisten tarpeen mukaisten perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalipalvelujen saataavuudesta ja laadusta sekä viimesijaisesta toimeentuloturvasta, hoivasta ja huolenpidosta elämän kaikissa vaiheissa.

Social- och hälsovårdssektorn har fem resultatområden: socialtjänster, äldreomsorg, hälsovård, specialiserad sjukvård och mun- och tandvård. Utöver resultatområdena lyder också sektorns förvaltning, handikapprådet och äldrerådet under social- och hälsovårdsnämnden.

Social- och hälsovården har till uppgift att främja och upprätthålla kommuninvånarnas hälsa, välfärd, arbets- och funktionsförmåga och sociala trygghet samt minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper. Utöver att främja hälsan drar sektorn försorg om tillgången och kvaliteten på primärvården, den specialiserade sjukvården och socialtjänsterna enligt invånarnas behov samt om det i sista hand beviljade utkomststöd och vården och omsorgen i livets alla skeden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Social- och hälsovårdsnämnden

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Ulla Tikkanen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
sosiaali- ja terveystoimen johtaja - tf. social-och hälsov.direktör	2016	2017	2017	2017	2017	2017
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	984 265	563 500	0	563 500	1 056 953	-493 453
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	2 303 156	2 221 578	0	2 221 578	2 315 790	-94 212
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	477 395	1 011 891	0	1 011 891	1 124 503	-112 612
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	132 149	107 920	0	107 920	101 783	6 137
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	14 311	14 500	0	14 500	20 283	-5 783
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 911 275	3 919 389	0	3 919 389	4 619 313	-699 924
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-8 078 941	-7 321 599	-25 000	-7 346 599	-6 705 827	-640 772
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-17 879 348	-21 087 915	100 000	-20 987 915	-20 201 817	-786 098
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-607 833	-469 480	-75 000	-544 480	-608 573	64 093
Avustukset - Understöd	-2 220 343	-1 618 260	0	-1 618 260	-1 345 572	-272 688
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-109 004	-46 920	0	-46 920	-198 163	151 243
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-1 817 742	-1 437 720	0	-1 437 720	-1 487 446	49 726
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-30 713 211	-31 981 894	0	-31 981 894	-30 547 398	-1 434 496
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-26 801 935	-28 062 505	0	-28 062 505	-25 928 085	-2 134 420

SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT

Sosiaali- ja terveystoimi	TP	TA	TP	Poikkeama
Social- och hälsovård	Bokslut	BG	Bokslut	Awvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	2017	
Toimintamenot - Verksamhetsutgifter (brutto)	30 713 211	31 981 894	30 547 398	-1 434 496
euro /asukas - euro /invånare (brutto)	3 268	3 291	3 173	-118
euro /asukas - euro /invånare (netto)	2 852	2 888	2 694	-194
Asukkaat - Invånare	9 399	9 718	9 626	-92

Toiminta

Vuoden 2017 keskeisenä teemana on ollut muutokseen valmistautuminen ja Sote-uudistus onkin lyönyt leimansa koko vuoteen. Sotea koskevat lakiesitykset eivät edenneet hallituksen suunnitelmalla tavalla. Maaliskuussa hallituksen lakiesitys valinnanvapaudesta tuli lausuntokierrokselle ja marraskuussa tuli lausuntokierrokselle uusi lakiesitys valinnanvapaudesta Uusimaa2019- hankkeen valmistelutyöryhmiin osallistuminen on antanut mahdollisuuden olla kehittämässä tulevaisuuden sote-palveluja.

Olemme kehittäneet omaa toimintaa integroiden palveluja, osallistaen asiakkaita ja kehittäneet monialaista yhteistyötä. Lean- menetelmää on opeteltu HUS:n järjestämissä koulutuksissa.

Sosiaalipalveluissa perustoimeentulotuki siirtyi Kelaan 1.1.2017. Siirtymävaihe sujui hyvin ja sen aikana Kauniaisissa tehtiin 31.3.2017 saakka myös perustoimeentulotuen päätöksiä ja maksettiin toimeentulotukea. Kunnasta myönnettävän täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osuus oli odotettua enemmän. Hoitopaikan valinnanvapaus (THL § 48, 2014) tuo Kauniaisten terveyskeskuksen asiakkaaksi edelleen uusia asiakkaita ja terveyskeskukseen on kirjautunut noin 1300 ulkopaikkakuntalaista (31.12.2017).

Hallituksen laajat kärkihankkeet (Lasten ja perheiden muutosohjelma LAPE sekä kotihoidon ja omaishoidon I&O-hanke) ohjaavat kuntien kehittämistyötä ja tähtäävät siihen, että palveluja saisi sujuvasti ja keskitetysti samasta paikasta. Lasten ja perheiden muutosohjelmassa, Lappessa, on mukana laaja toimijoiden verkosto kunnista, HUS-kuntayhtymästä, järjestöistä ja opilaitoksista. Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimi ja sivistystoimi osallistuvat kolmeen osahankkeeseen: perhekeskusten kehittäminen, systeemi-

Verksamhet**Ekonomi****Personal**

nen lastensuojelu ja oppilashuolto. Poikkihallinnollinen Tejo- työryhmä toimii Kauniaisten paikallisena ohjausryhmänä.

Toiminnan kehittämisen kärkenä on ollut asiakaslähtöisyys, palvelujen tarkoituksenmukainen kohdentaminen, palveluintegraatio ja palvelurakenteen keventäminen. Kaikkiin näihin liittyvänä näkökulmana on ollut terveystarvojen kaventaminen. Vuoden aikana keskityttiin erityisesti kahden kaupungin poikkihallinnollisen strategisen linjauksen toteuttamiseen: ikääntyvien toimintakyvyn edistäminen (kohta 2) ja lasten nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen (kohta 5), johon kuuluu myös työllistymisen ja pakolaisten kotouttamisen tukeminen. Näiden lisäksi toimialalla kehitettiin muita asiakas- ja hallinnon prosesseja (kohta 7). Strategisten tavoitteiden toteutuminen on kuvattu sivulla x.

Vanhuspalvelujen rakennemuutos eteni suunnitelman mukaisesti. Maaliskuussa 2017 lopetettiin Tammikummun terveyskeskussairaalan toiminta, minkä jälkeen perusterveydenhuollon sairaalapalvelut on hankittu Espoon sairaalasta, jossa toteutuu erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen integraatio. Kotihoidon prosessien ja kotikuntoutuksen kehittäminen jatkuu.

Lasten ja perheiden palveluissa tavoitteena on ollut monitoimijainen yhteistyö, joka on kehittämiskohteena myös Lape-hankekokonaisuudessa. Lapsiperheiden kotipalvelu on vakiintunut tärkeäksi matalan kynnyksen palveluksi perhepalvelujen kokonaisuudessa. Se on tukenut myös pakolaisperheiden kotoutumista.

Lean-menetelmää on käytetty prosessien kehittämisessä terveydenhuollossa ja äity- ja lastenneuvolassa. Prosessien kehittämisellä Leanin keinoin ja sähköisten palvelujen maltillisella lisäämisellä on haluttu parantaa palveluprosessien sujuvuutta ja tukea terveydenhoitaja ja lääkäriresurssin oikeaa kohdentamista asiakas- ja henkilöstökokemuksen parantamiseksi. Lean-menetelmän ohella tiedolla johtamisen tukena toimii mm. osallistuminen Kuntaliiton keskisuurten kaupunkien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvertailuun. Tulevaisuuden tiedolla johtamista tukee potilas- ja asiakastietojärjestelmä, Apotti, jonka kehittämisessä olemme tiiviisti mukana. Helsingin, Vantaan, Kirkkonummen ja HUS:n lisäksi Apotti-kuntiin liittyi Tuusula. Sosiaalityön asiakastyön yhtenäinen dokumentointi on ollut kehittämisen kohteena. Kansakoulu-hankkeessa on koulutettu kirjaamisvalmentajia kaikkiin pääkaupunkiseudun kuntiin.

Talous

Sosiaali- ja terveystoimen toimialan toimintakateen toteuma oli 25,93 milj. euroa (92,4 %). Toimialan tulojen toteuma oli 4,6 milj. euroa (117 %). Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden tulot kasvoivat noin 700 000 euroa. Tulojen kasvu perustuu pääasiassa muilta kunnilta perittävien kuntakorvausten kasvuun sekä valtiolta saatavien pakolaisten vastaanotosta aiheutuvien korvausten kasvuun. Edellä mainitut laskutetaan pääasiassa omakustannusperiaatteella.

Toimialan menojen toteuma oli 30,6 miljoonaa euroa (95,5 %). Menot pienuivat vuoteen 2016 nähden 0,5 % (166 000 euroa). Talousarvion määrärahan merkittävä alittuminen sekä menojen vähentyminen edellisvuoteen nähden johtuu suurelta osin tulokertymän odotettua suuremmasta toteumasta sekä toisaalta kaikkien toimialojen suhteellisen pienestä menokehityksestä. Erityisesti vanhuspalvelujen toimintakate toteutui aiempia vuosia pienempänä. Tämä johtui pitkälti Villa Bredan rakentamisen aikaisesta toimintojen supistamisesta sekä Tammikummun sairaalan toiminnan siirtämisestä Espoon uuteen sairaalaan.

Talousarviossa 2017 määritetyistä säästökohteista toteutui erityisesti henkilöstön vuokrauksen vähentäminen, Esimerkiksi terveyskeskuslääkäripalvelujen kohdalla saavutettiin noin 100 000 euron nettosäästö, kun vakanssit pystyttiin täyttämään muulla kuin vuokratyövoimalla.

Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvä merkittävä muutos oli Tammikummun toiminnan lopettaminen maaliskuussa 2017. Merkittävä osa henkilökunnasta siirtyi liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti Espoon sairaalan työntekijöiksi. Muille järjestyi työpaikka kaupungin eri yksiköistä ja osa palaa Villa Bredaan sen valmistuessa 2018. Henkilökuntamäärä väheni 19 henkilöllä ja toimialan henkilöstö on 134 henkilöä. 2 henkilöä jäi vuoden aikana eläkkeelle.

Hyvät työolosuhteet on keskeinen henkilöstön hyvinvointiin vaikuttava tekijä. Vuoden 2017 aikana tilanteen edistämiseksi on tehty edelleen yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.

Kansalliset hankkeet, kuten Uusimaa 2019 ja sen muutosryhmiin osallistuminen, hallituksen kärkihankkeet sekä Apotti-hanke, ovat työllistäneet toimialan johtoa ja asiantuntijoita.

HALLINTO - FÖRVALTNING**Hallinto****Förvaltning**

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Ulla Tikkanen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör	2016	2017	2017	2017	2017	2017
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	89	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	0	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	89	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-423 360	-451 546	0	-451 546	-373 915	-77 631
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-21 140	-58 100	0	-58 100	-51 877	-6 223
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-3 742	-2 350	0	-2 350	-3 604	1 254
Avustukset - Understöd	-65 292	-58 200	0	-58 200	-59 515	1 315
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-1 477	-1 800	0	-1 800	-2 396	596
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-11 546	-10 240	0	-10 240	-13 744	3 504
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-526 557	-582 236	0	-582 236	-505 051	-77 185
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-526 468	-582 236	0	-582 236	-505 051	-77 185

Toiminta

Sote-uudistuksen valmisteilla olevasta lainsäädännöstä annettiin lausunnot sekä keväällä että syksyllä 2017. Hyvä vaikuttamiskanava on ollut osallistuminen Soccan neuvottelukunnan ja osaamiskeskuksen tarjoaman yhteistyöverkoston toimintaan. Syksyllä 2017 aloitettiin muutosvalmennukseen liittyen sote- käsikirjan valmistaminen, joka tukee tavoitteellista toimintaa ja antaa esimiehille ja henkilökunnalle mahdollisuuden osallistua toiminnan kehittämiseen ja pelinsäätöjen luomiseen. Hallinto on osallistunut Villa Bredan toiminnalliseen suunnitteluun ja hankinta-prosesseihin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista on vahvistettu mm. Tejo-työryhmässä tekemällä uusi Ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018–22 ja hyvinvointikertomus uudelle valtuustokaudelle.

Verksamhet**Ekonomi****Talous**

Hallinnon toimintakatteen toteuma oli 505 051 euroa, eli 86,7% talousarviosta. Vuoteen 2016 verrattuna toimintakate pieneni 22 000 euroa, eli 4,1%. Talousarvion merkittävä alittuminen johtuu ensisijaisesti hallintoon budjetoitujen toimialan yhteisten eläkekulujen alittumisesta. Talousarvion laadinnan yhteydessä määritettynä säästötoimenpiteenä järjestöille myönnettävien toiminta-avustusten määrä pieneni vuoteen 2016 verrattuna noin 6000 euroa

SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER

Sosiaalipalvelut käsittää sosiaalityön, lastensuojelun, päihdehuollon, vammaispalvelut, kehitysvammahuollon, lastenvalvojan palvelut, perheneuvolan, toimeentuloturvan ja velkaneuvonnan, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton sekä yleisten vuokra-asuntojen ja eläkeläisasuntojen välityksen ja myöntämispäätösten tekemisen.

Velkaneuvonta sekä sosiaali- ja kriisipäivystyspalvelut hankitaan ostopalvelusopimuksella Espoon kaupungilta.

Socialtjänsterna omfattar socialarbete, barnskydd, missbrukarvård, handikapps-service, omsorg om utvecklingshämmande, barnatillsyningsmannens tjänster, familjerådgivning, utkomststöd och skuldrådgivning, mottagning av flyktingar och asylsökande samt beslut om uthyrning av allmänna hyresbostäder och pensionärsbostäder.

Skuldrådgivning samt tjänster inom kris- och socialjouren köps enligt serviceavtal av Esbo stad.

Sosiaalipalvelut**Socialtjänster**

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Jaana Myhrberg	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
sosiaalipalvelupäällikkö - socialservicechef	2016	2017	2017	2017	2017	2017
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	414 528	107 000	0	107 000	247 667	-140 667
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	104 275	92 000	0	92 000	104 299	-12 299
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	473 982	1 011 001	0	1 011 001	1 124 503	-113 502
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	51 433	31 400	0	31 400	23 326	8 074
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 044 217	1 241 401	0	1 241 401	1 499 795	-258 394
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-657 393	-653 439	0	-653 439	-647 806	-5 633
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-4 869 631	-5 752 370	0	-5 752 370	-5 775 155	22 785
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-10 538	-6 190	0	-6 190	-6 450	260
Avustukset - Understöd	-1 598 689	-945 000	0	-945 000	-794 419	-150 581
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-2 324	-200	0	-200	-14 812	14 612
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-72 355	-71 060	0	-71 060	-77 431	6 371
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 210 930	-7 428 259	0	-7 428 259	-7 316 072	-112 187
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-6 166 713	-6 186 858	0	-6 186 858	-5 816 277	-370 581

Toiminta

Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kotouttamistyöhön myöntämä rahoitus mahdollisti maahanmuuttokoordinaattorin palkkaamisen Kirkkonummen kanssa yhteiseen hankkeeseen. Maahanmuuttokoordinaattori aloitti työssään helmikuussa 2017. Hankkeen avulla on tehostettu maahanmuuttajien ohjausta ja neuvontaa liittyen suomalaiseen yhteiskuntaan ja palvelujärjestelmään, sosiaalietuuksiin sekä sähköiseen asiointiin. Lisäksi hankkeessa on järjestetty koulutustilaisuuksia monikulttuurisuudesta ja maahanmuuttaja-asiakkaiden kohtaamisesta varhaiskasvatus-, opetus- ja sosiaali- ja terveystoimen henkilökunnalle. Hanke on lisännyt kunnan eri toimialojen ja kunnan sekä kolmannen sektorin välistä yhteistyötä ja koordinaatiota kotouttamistoiminnassa.

Verksamhet

Lastensuojelun ja perheneuvolan työntekijät aloittivat hallituksen LAPE-kärkihankkeeseen kuuluvan lastensuojelun systeemisen mallin koulutuksen loppuvuodesta. Koulutuksen avulla muutetaan oleellisesti lastensuojelutyön orientaatia ja pyritään vaikuttamaan tarkoituksenmukaisilla toimilla lastensuojelun asiakasperheiden elämänhallintaan.

Helsingin Diakonissalaitoksen ylläpitämän perheryhmäkodin yhdeksästä nuoresta kolmasosa on tullut täysi-ikäiseksi ja monitoimijainen kotouttamistyö jatkuu tukemalla heidän itsenäistymistään. Kymmenen kiintiöpakolaisen vuosittaisesta kuntaan ottamisesta on ELY:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan luovuttu vuosiksi 2017–2018, koska perheryhmäkodissa vapautuville paikoille sijoitetaan muualta Suomesta sijoitettavien nuoria. Kotouttamistyön piiriin kuului joulukuussa 55 kuntapaikan saanutta pakolaista, joista yhdeksän on kiintiöpakolaisia.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimivan vaatimaan perhetyöhön koulutetun terveydenhoitajan työpanosta lisättiin syyskuussa sosiaalipalveluihin kuuluvassa lastensuojelussa neljään päivään viikossa. Hän hoitaa edelleen opiskeluterveydenhoitajan tehtäviä yhtenä päivänä viikossa.

54 asiakasperhettä ohjautui lastensuojelun sijasta sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarpeen arvioon (mukana myös ne, joiden asiakkuus on voinut alkaa jo 2015–2016). Uusia perheitä tuli vuoden aikana palvelujen piiriin 32 ja 11 perheen asiakkuus päättyi. Vuonna 2017 lastensuojelun avohuollon palveluiden piirissä oli 14 perhettä.

Kauniaisten perhetyön ryhmä eli matalan kynnyksen palveluverkosto, joka on oma sovellus LAPE-kärkihankkeen perhekeskusmallista, vastasi omalta osaltaan avohuollon palvelujen tarpeeseen.

Toimeentulotuen Kelasiirto vuoden alusta alkaen sujui ongelmitta. Vuoden aikana kunnasta myönnettävän täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osuus kasvoi ennalta odotettua enemmän.

Talous

Sosiaalipalvelujen tulosalueen toimintakate alitti talousarvion määrärahan 6 % (370 559,02 euroa). Alitus johtuu pääosin tulojen oletettua suuremmasta toteumasta sekä menojen suhteellisen hillitystä kasvusta. Tulot ylittivät talousarvion 21 %:lla, eli noin 258 000 euroa. Kasvanut tulojen määrä johtuu pääasiassa pakolaisten vastaanottoon liittyvien valtiolta saatavien korvausten sekä toisilta kunnilta laskutettavien kotikuntakorvausten kasvusta.

Ekonomi

Tulosalueen menot alittivat talousarvion 1,5 % eli noin 112 000 euroa. Vuoteen 2015 nähden menot kasvoivat 7 %, eli noin 105 000 euroa. Sosiaalipalvelujen taloudessa tapahtui vuonna 2017 merkittävä muutos, kun perustoimeentulotuen kustannukset siirtyivät kansaneläkelaitokselle. Tämä vähensi sosiaalipalvelujen nettokustannuksia 354 000 euroa vuonna 2017. Muilta osin tulosalueen menokehitys oli maltillista. Esimerkiksi kalliit kehitysvammahuollon asumispalvelut toteutuivat budjetoitua pienempänä.

Henkilöstö

Tulosalueen henkilöstömäärä on pysynyt samana. Yksi työntekijä on työn ohella sosiaalityön pätevyyskoulutuksessa ja yksi sosiaaliohjaajista suoritti YAMK- tutkinnon. Hänen tehtäväkuvaansa laajennettiin sosiaalihuoltolain mukaisen palvelutarpeen tekemiseen vammaisten henkilöiden lisäksi myös lapsiin ja nuoriin. Toinen YAMK-koulutettu erityissosiaaliohjaaja toimii lastenvalvojana ja aikuissosiaalityön asiantuntijana vastaten täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen asiakkuuksista.

Lastensuojelun vaativan perhetyö on hoidettu pääsääntöisesti oman koulutetun terveydenhoitajan työnä. Vaativan perhetyön ostopalveluita on voitu vähentää tämän panostuksen ansiosta.

Personal

Sosiaalipalvelut	TP	TA	TP	Poikkeama
Socialtjänster	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	2017	
Toimeentulotuki - Utkomststöd	803 567	297 000	117 397	-179 603
Ruokakunnat - Hushåll	235	KELASIIRTO	118	
<i>euro /asukas - euro /invånare</i>	85	31	12	-18
Lapsiperheiden sosiaalityö/lastensuojelu - Socialarbete bland barnfamiljer/barnskydd	894 927	850 500	1 104 758	254 258
Lastensuojeluilmoitukset, lkm -Barnskyddsanmälningar, antal	202	90	164	74
Avohuollon ja jälkihuollon asiakkaat (lapset) - Klienter (barn) inom öppenvården och eftervården	22	55	20	-35
Lastensuojelun sijaishuolto, vrk - Vård utanför hemmet inom barnskyddet, dygn	3 259	1 850	3 613	1 763
Vuoden aikana alkaneet uudet avohuollon asiakkuudet - Nya klientrelationer inom öppenvården under året	3	45	1	-44
Päihde- ja mielenterveystyö - Missbrukar- och mentalvård	359 288	365 758	441 810	76 052
Päihdehuollon laitospalvelut, vrk - Institutionstjänster inom missbrukarvården, dygn	118	220	-	-220
Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, vrk - Boendetjänster för mentalvårdspatienter, dygn	3 885	2 200	4 089	1 889
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto - Handikapservice och omsorg om personer med utvecklings- törning	3 516 630	3 695 378	3 353 499	-341 879
Palveluasuminen, vrk - Serviceboende, dygn	6 875	7 600	8 442	842
Kuljetustuki (vpl), asiakkaat - Färdtjänst (lagen om service och stöd på grund av handikapp), klienter	152	218	162	-56
<i>euro /asiakas - euro/klient</i>		1 682	2 573	891
Omaishoidontuki, alle 65 vuotiaat asiakkaat, lkm - Stöd för närstående, klienter under 65 år, antal	33	28	29	1
Perheneuvola - Familjerådgivningen	243 732	216 073	211 384	-4 689
Käyntejä - Besök	898	1 000	1 036	36
Asiakkaat - Klienter	166	162	169	7
<i>euro /käynti - euro /besök (brutto)</i>	271	216	204	-12

VANHUSPALVELUT – ÄLDREMSORG

Vanhuspalvelujen tulosalueella on kotihoito, Villa Bredan palvelukeskuksen, vanhainkodin ja hoivakodin yksiköt sekä terveystakeskuksen sairaalan vuodeosasto.

Palveluasumisen yksikkönä toimii Villa Apollon ryhmäkoti.

Vanhuspalvelujen tehtävänä on tukea ikäihmisten toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä sekä heidän asumistaan kotona tai kodinomaisissa oloissa mahdollisimman pitkään. Asiakkaan saaman hoidon ja hoidon lähtökohtana on asiakkaiden palvelutarve, omien voimavarojen tukeminen ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen.

Resultatområdet för äldreomsorg omfattar enheterna för hemvård, servicecentret Villa Breda, ålderdomshemmet och vårdhemmet samt vårdavdelningen vid hälsovårdscentralens sjukhus. Villa Apollons gruppem fungerar som enhet för serviceboende.

Äldreomsorgens uppgift är att stöda de äldres funktionsförmåga och hjälpa dem att så länge som möjligt klara sig själva och kunna bo hemma eller i en hemlik miljö. Den omsorg och vård som erbjuds utgår från klientens servicebehov och från att stöda klientens egna resurser och visa respekt för vars och ens självbestämmanderätt.

Vanhuspalvelut

Äldreomsorg

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Anja Kahanpää	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
vanhuspalvelupäällikkö-äldreomsorgschef	2016	2017	2017	2017	2017	2017
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	116 286	91 000	0	91 000	203 558	-112 558
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	1 759 867	1 732 578	0	1 732 578	1 685 101	47 477
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 673	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	38 896	35 000	0	35 000	40 073	-5 073
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 916 722	1 858 578	0	1 858 578	1 928 732	-70 154
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-4 314 898	-3 206 110	0	-3 206 110	-2 841 710	-364 400
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 870 559	-4 251 235	100 000	-4 151 235	-3 927 117	-224 118
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-143 045	-53 800	0	-53 800	-94 617	40 817
Avustukset - Understöd	-556 362	-615 060	0	-615 060	-491 638	-123 422
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-13 467	-6 400	0	-6 400	-150 794	144 394
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-1 274 721	-890 460	0	-890 460	-891 951	1 491
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-9 173 052	-9 023 065	100 000	-8 923 065	-8 397 828	-525 237
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-7 256 331	-7 164 487	100 000	-7 064 487	-6 469 096	-595 391

Toiminta

Tammikummun sairaalan toiminnan päättymisen maaliskuussa 2017 oli merkittävä muutos Kauniaisten vanhushuolteen asiakkaille, omalle ja koko henkilökunnalle. Tuttu sairaalaympäristö vaihtui naapurikaupungin uuden sairaalan kuntouttavaan toimintamalliin eikä kuntalaisten arviointi- ja kuntoutusjaksoja ole ollut mahdollista enää toteuttaa entiseen tapaan. Muutos vaikutti myös samalla tontilla sijaitsevan hoivakoti Villa Anemonen toimintaan, joka oli tukeutunut monessa toiminnassaan Tammikumpuun. Lisäksi

Verksamhet

muutoksella oli suuri vaikutus kotihoidon toimintaan sairaalasta kotiutumisen prosessissa tapahtuneiden muutosten ja lyhentyneiden hoitoaikojen myötä. Samaan aikaan kaupungin oma monialainen kotikuntoutustiimi aloitti toimintansa sairaalasta kotiutuvien potilaiden tukemisessa ja tiimiin liittyi alkusyksyllä terveystalouden tulosalueelle valittu toimintaterapeutti. Kotihoidon toimistotilat siirtyivät vuoden alussa terveystaloukselta kaupungin väistötiloihin Oaseniin, jolloin yhdistettiin kolme tiimiä yhdeksi tiimiksi sekä otettiin käyttöön optimointijärjestelmä toiminnan tueksi. Kotihoidon sairaanhoitajaresurssia on kohdennettu enemmän viikonloppuihin kotiutumisten tukemiseksi. Nimetty sairaanhoitaja on tehnyt suositusten mukaiset palvelutarpeen arviointikäynnit sotaveteraaneiden koteihin ja tarpeenmukaista apua ja tukea on järjestetty.

Palvelukeskuksen kerhotoiminta jatkoi toimintaa yhtenä päivänä viikossa väistötiloissa, kun miesten- ja naistenkerhon toiminta keväällä yhdistettiin. Ystäväpiiri-konseptin mukaiset ryhmät ovat kokoontuneet kirjaston tiloissa ja eläkeläisten lounasruokailu on ollut mahdollista kahden ulkopuolisen palveluntarjoajan tiloissa.

Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus- ja laajennushankkeen toiminnallista suunnittelua on jatkettu toimialojen yhteistyönä ja kuntalaisten, yhteistyökumppaneiden ja henkilökunnan työparissa. Vapaaehtoistoiminnan verkosto on alkanut kehittää aktiivista toimintaa uuteen Villa Bredaan, jonka toiminnan aloitus siirtyi kevästä syksyyn. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen Gero-Metro-hankkeen myötä toimialan henkilöstöä on koulutettu kotona kuntoutumisen toimintatapaan

Talous

Vanhuspalvelujen rakennemuutoksella on ollut merkittävä vaikutus käyttötalouden toteumaan. Vanhuspalvelujen tulosalueen toimintakatteen toteuma oli 6,47 miljoonaa euroa, mikä alittaa talousarvion noin 595 000 eurolla. Alitus johtuu henkilöstökulujen sekä ostopalvelujen arvioitua pienemmästä toteumasta. Vanhuspalvelujen tulojen toteuma oli 103,8 %. Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden tulot nousivat noin 70 000 euroa.

Vanhuspalvelujen menot alittivat budjetin 525 000 eurolla. Vuoteen 2016 nähden menot vähenivät 775 000 eurolla. Menojen vähentymisessä eräs merkittävimmistä tekijöistä oli Tammikunnan sairaalan toiminnan lakkauttaminen. Tästä

Ekonomi

Personal

koitui arviolta jopa noin 400 000 euron nettokustannussäästö vuoteen 2016 nähden. Tammikummun sairaalassa oli lyhytaikaisen terveyskeskussairaalatoiminnan lisäksi myös vanhusten pitkäaikaisen laitotasumisen paikkoja. Osa näistä paikoista on voitu jättää täyttämättä korvaavin palvelumuodoin sairaalan toiminnan lakkauttamisen myötä. Merkittävin osa säästöstä johtuu edellä mainitusta.

Muillakin osin vanhuspalvelujen tulosalueen menokehitys oli varsin maltillista. Esimerkiksi Tammikummun alkuvuoden toimintaan budjetoitu summa alittui noin 160 000 euroa. Tulosalueen menoista suurehko osa syntyy henkilöstökustannuksista, joten myös KIKY-sopimuksen vaikutuksia on nähtävissä.

Talousarviossa määritetyistä säästötoimenpiteistä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelumenojen vähentäminen ei toteutunut. Kuljetuspalvelujen toteuma pysyi vuoden 2016 tasolla. Villa Bredan palvelukeskuksen toiminta oli vuoden 2017 aikana normaalia vähäisempää, joten kustannuksetkin alenivat noin 60 000 euroa edellisvuoteen verrattuna. Myös omaishoidon tuen kustannukset laskivat vuoden 2017 aikana noin 65 000 euroa.

Henkilöstö

Tammikummun sairaalan toiminta loppui maaliskuussa 2017 ja yksikön vakituinen henkilökunta siirtyi työskentelemään pääosin Espoon sairaalassa liikkeen luovutuksen periaattein vanhoina työntekijöinä. Kauniaisiin jääneiden työntekijöiden kanssa neuvoteltiin korvaava työpiste ennen. Villa Bredan palvelukampuksen toiminnan aloitusta. Tammikummun sulkeminen aiheutti painetta erityisesti kotihoidon henkilökunnalle sieltä saadun tuen loputtua. Palvelukeskuksen henkilökunnan työpisteet siirtyivät muutoksen myötä terveyskeskuksen tiloihin. Villa Anemoneen on valittu uusi esimies edellisen irtisanouduttua. Muut, pääosin eläköitymisten myötä avoimeksi tulleet vakanssit, on saatu täytettyä, mutta sijaisten saamisessa on ajoittain ollut suuria haasteita erityisesti kotihoidossa. Tämä on johtanut siihen, että erityisesti työntekijöiden ruotsinkielen taidosta on jouduttu tinkimään.

Vanhuspalvelut	TP	TA	TP	Poikkeama
Äldreomsorg	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	2017	
Kotihoito - Hemvård	1 466 465	1 390 262	1 358 047	-32 215
Käynnit (kotihoito ja kotisairaanhoido)				
- Besök (Hemvård och hemsjukvård)	35 201	38 500	36 004	-2 496
euro /käynti - euro /besök (brutto)	42	37	38	1
Omaishoidontuki, yli 65 vuotiaat asiakkaat, lkm - Stöd för närståendevård, klienter över 65 år, antal	48	45	46	1
Vanhainkoti - Äldlingshem (Villa Breda)	-			
Hoitopäivät - Vård dagar	-			
Kuormitus-% - Belastning %	-			
euro /hoitopäivä - euro /vård dag (brutto)	-			
Hoivakoti - Vårdhem (Villa Anemone)	1 395 198	1 297 546	1 218 806	-78 740
Hoitopäivät - Vård dagar	7 291	7 300	6 757	-543
Kuormitus-% - Belastning %	99 %	100 %	93 %	
euro /hoitopäivä - euro /vård dag (brutto)	191	178	180	3
Sairaala - Sjukhus (Tammikumpu)	2 433 430	688 280	542 756	-145 524
Hoitopäivä - Vård dagar	8 669	1 620	1 120	-500
Kuormitus-% - Belastning %	79 %		58 %	
euro /hoitopäivä - euro /vård dag (brutto)	281	425	485	60
Ostopalvelut - Köpta tjänster	2 233 202	2 732 900	2 476 100	-256 800
Ostovuorokaudet, lkm - Köpta dygn, antal	15 142	18 990	16 349	-2 641
Ostovuorokaudet, euro/vrk (keskim.) - Köpta dygn, euro/dygn (medel- tal)	147	144	151	8

TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD

Terveydenhuolto käsittää terveyskeskuksen avohoidon toiminnot sisältäen myös sairaankuljetuksen.

Terveydenhuollon tehtävänä on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä tarjota väestölle tarpeenmukaista hoitoa.

Hälsovården omfattar öppenvården vid hälsovårdscentralen inklusive sjuktransporter.

Hälsovårdens uppgift är att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd och erbjuda dem vederbörlig vård.

Terveydenhuolto**Hälsovård**

Vastuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Pia Höglund	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
ylilääkäri - överläkare	2016	2017	2017	2017	2017	2017
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	382 887	304 500	0	304 500	483 380	-178 880
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	144 130	137 000	0	137 000	169 115	-32 115
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 156	890	0	890	0	890
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	39 300	39 000	0	39 000	36 074	2 926
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	2 243	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	569 716	481 390	0	481 390	688 570	-207 180
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-2 077 332	-2 309 911	-25 000	-2 334 911	-2 181 241	-153 670
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 392 972	-1 001 410	0	-1 001 410	-1 196 770	195 360
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-390 875	-324 290	-75 000	-399 290	-430 820	31 530
Avustukset - Understöd	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-15 010	-38 520	0	-38 520	-22 601	-15 919
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-381 999	-386 730	0	-386 730	-419 864	33 134
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-4 258 189	-4 060 861	-100 000	-4 160 861	-4 251 296	90 435
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-3 688 473	-3 579 471	-100 000	-3 679 471	-3 562 726	-116 745

Toiminta

Terveyspalvelujen tulosalueella on lähdetty parantamaan tuottavuutta kolmesta näkökulmasta: resurssien oikea kohdentaminen, tavoitettavuus ja selkeät hoitopolut, joihin liitetään digitaaliset palvelut. Tavoitteena on tuottavuuden parantaminen niin, että myös asiakaskokemus paranee palvelujen saatavuuden ja sujuvien prosessien ansiosta.

Kehittämisen tukena on ollut vastaanoton henkilökunnalle pidetyt, tavoitteellisesti toteutetut Lean- työpajat ja HUS:n tarjoama mahdollisuus osallistua Lean-koulutuksiin. Niiden avulla on onnistuttu tehostamaan hoitaja-lääkäriparin kiirevastaanottoa sekä parantamaan palvelujen tarkoituksenmukaista käyttöä ja lääkäri- ja hoitajaresurssien oikeaa kohdentamista niin, että lääkäriresurssia voidaan suunnata enemmän ajanvarauspotilaiden käyttöön. Lean- ajattelun pohjalta on strukturoitu hoidon tarpeen arviointia,

Verksamhet

laajennettu hoitajavastaanottoja ja tarkasteltu päivystyspotilaan hoitoketjua.

Fysioterapeutin suoravastaanottoaikoja on lisätty ja yhteistyötä on kehitetty vastaanoton hoitajien ja lääkäreiden kanssa. Toimintamallin arviointia jatketaan 2018 jatkuvan kehittämisen periaatteella.

Lean- menetelmää on käytetty myös Sujuvat prosessit - kehittämishankkeessa, jossa äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajat ovat sujuvoittaneet mm. lastenneuvola-asiakkaan prosessia. Sähköisten palvelujen kehittämisessä on edetty osallistamalla asiakkaita. Syksyllä tehtyjen haastattelujen mukaan asiakkaat toivovat sähköisten palvelujen parantavan asioinnin vaivattomuutta ja sujuvuutta, minkä lisäksi he toivovat lisää informaatiota käytössä olevista sote- palveluista. Kuntalaisilla on pääsääntöisesti hyvät valmiudet käyttää sähköisiä palveluja ja henkilökunta suhtautuu myönteisesti sähköisten palvelujen lisäämiseen.

Käytössä ovat mm. INR- tekstiviestipalvelu, laboratorion sähköinen ajanvaraus, KanTa- arkisto, sähköinen ajanvaraus neuvolapalveluissa ja rokotuksissa. Fysioterapiassa saavutettavuus on parantunut, kun on lisätty puhweb- ja puhelinneuvonta-aikoja ja puhelimesta tapahtuvaa ohjausta. Nettisivuille on lisätty itsehoito-ohjeita ja linkkejä omahoidon tueksi. Tavoitteena on saada Duodecimin Omahoitokirjasto ja valmennusohjelmat, sähköinen terveystarkastus ja HUS:n Terveyskylä kiinteämmin osaksi potilaan hoitopolkua vuoden 2018 aikana.

Terveyspalveluissa terveyden edistäminen on luonnollinen osa ehkäiseviä ja korjaavia palveluja. Monialaisena yhteistyönä on tuettu ylipainoisia lapsia, osallistuttu matalan kynnyksen avohoidon perhetyöhön ja pakolaisten kotouttamisprosessiin ja kehitetty ehkäisevää päihdetyötä. Tulosalueella on sisällytetty AUDIT- ja nuorten AD-SUME- testiä kaiken ikäisten terveystarkastustointaan ja hoitajien sydän – ja diabetesvastaanotoille.

Talous

Terveydenhuollon toimintakate alitti talousarvion noin 3,2 %, eli noin 117 000 euroa. Alitus johtuu pääasiassa odotettua suuremmasta tulokertymästä (143%, 688 569 euroa).

Terveydenhuollon käynneistä ulkokuntalaisilta perittävät kotikuntakorvaustuotot kasvoivat vuo-

Ekonomi

Personal

desta 2016 noin 32 %. Kasvu on edelleen huomattava, kun huomioidaan että tulojen kasvu on ollut jatkuvaa vuodesta 2014 alkaen, kun terveydenhuollon vapaa liikkuvuus astui voimaan. Vuonna 2017 yhteensä 721 Kauniaisten terveyskeskuksen valinnutta ulkopaikkakuntalaista käytti terveydenhuollon avohoidon palveluja (609 vuonna 2016).

Asiakasmaksutuotot ovat kasvaneet vuodesta 2016 noin 17 %. Kokonaisuutena terveydenhuollon toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 12,9% eli 119 000 euroa. Tulojen kasvua selittää osaltaan se, että vuonna 2016 terveysasema toimi osan vuotta väistötiloissa, jolloin resursseja oli käytössä vähemmän ja käyntien määrä jäi vähäiseksi. Vuonna 2017 pystyttiin toimimaan normaalilla tasolla.

Terveydenhuollon menot ylittivät talousarvion 2,2 %, eli noin 90 000 euroa. Vuoteen 2016 verrattuna menot pysyivät käytännössä samalla tasolla. Talousarviossa 2017 määritetyistä säästötoimenpiteistä henkilöstövuokrauksen vähentämisellä saavutettiin noin 100 000 euron säästö. Muilta osin säästötoimenpiteitä, jotka keskittyivät palvelujen ja materiaalin ostoihin, ei pääasiassa pystytty toteuttamaan.

Henkilöstö

Fysioterapeutin jäätyä eläkkeelle muutettiin vakanssi toimintaterapeutin vakanssiksi. Vastaavan terveydenhoitajan vakanssi muutettiin osastonhoitajan vakanssiksi; yksikköön kuuluvat äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajat, kouluterveydenhoitajat ja perhetyöntekijät. Vuoden aikana lääkäritilanne vakiintui, eikä vuokralääkärityövoimaa tarvittu ollenkaan.

Terveydenhuolto	TP	TA	TP	Poikkeama
Hälsovård	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	2017	
Avohoitokäynnit lääkäreillä - Besök hos läkare				
inom öppenvården	9 417	10 100	11 266	1 166
Vastaanotto lääkärit - Mottagning läkare				
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	4 546	4600	6 116	1 516
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	3 999	4250	5 470	1 220
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	43 %	44 %	57 %	
Vastaanotto kaikki ammattiryhmät - Mottagning alla yrkesgrupper				
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	7 364	7000	7 594	594
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	6 755	6 600	6 882	282
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	72 %	68 %	71 %	
Kaikki yht.otot (puhelin, käynnit), kaikki ammattiryhmät				
-Alla kontakter (telefon, besök), alla yrkesgrupper				
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	8 154	8000	8 372	372
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	7 484	7 440	7 609	169
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	80 %	77 %	79 %	
Terveydenhuollon menot vuodessa/asukas				
- Hälsovårdsutgifter per år / invånare	451	418	442	24

SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD

Suun terveydenhuolto käsittää terveyden edistämisen, perushammashoidon sekä koko toimialaa palvelevan välinehuollon. Erikoishammashoito järjestetään pääkaupunkiseudun suun erikoishoidon yksikössä.

Suun terveydenhuollon tehtävänä on terveyden edistäminen ja laadukkaiden suun terveydenhuollon palveluiden tuottaminen koko väestölle.

Mun- och tandvården omfattar undersökning av munhälsan, rådgivning, åtgärder inom bastandvård och specialiserad tandvård samt instrumentservice som betjänar hela sektorn. Den specialiserade tandvården ordnas i PKS-SEHYK, dvs. huvudstadsregionens enhet för specialiserad tandvård.

Mun- och tandvårdens uppgift är att främja hälsan och producera högklassiga mun- och tandvårdstjänster för hela befolkningen.

Suun terveydenhuolto**Munhälsovård**

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
	2016	2017	2017	2017	2017	2017
vastaava hammaslääkäri-ansvarig tandläkare						
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	70 565	61 000	0	61 000	122 348	-61 348
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	294 884	260 000	0	260 000	357 275	-97 275
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	495	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	2 520	2 520	0	2 520	2 310	210
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	12 068	14 500	0	14 500	20 283	-5 783
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	380 532	338 020	0	338 020	502 216	-164 196
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-605 958	-700 593	0	-700 593	-661 154	-39 439
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-415 776	-374 800	0	-374 800	-444 179	69 379
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-59 633	-82 850	0	-82 850	-73 083	-9 767
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-76 726	0	0	0	-7 560	7 560
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-77 121	-79 230	0	-79 230	-84 456	5 226
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-1 235 213	-1 237 473	0	-1 237 473	-1 270 433	32 960
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-854 681	-899 453	0	-899 453	-768 217	-131 236

Toiminta

Terveysaseman vaihtajien osuus kaikista käynneistä on edelleen merkittävä, noin 10 %. Työnjakoa on edelleen kehitetty suunnitelman mukaisesti, ja oikomishoidossa on käytössä monitoimijamalli. Terveyden edistäminen on ollut teemapäivien aiheena. Ehkäisevän päihdetyön kohdeyryhmänä olivat mm. kutsuntaikäiset nuoret, joille annettiin tietoa nuuskan käytön ja tupakan haitoista.

Hoitotakuuvelvoite on toteutunut, mutta sen täyttämiseksi on jouduttu käyttämään sekä oman

Verksamhet

henkilökunnan tekemää jononpurkua, että maksusitoumusmenettelyä tarkastusten jatkohoidoissa loppuvuoden aikana. Tilanteeseen on vaikuttanut hakeutuminen hoitoon. Lisäksi loppuvuodesta jouduttiin toimimaan vajaalla henkilöstöllä.

Kansallisen eArkiston käyttöönotto on viivästynyt meistä riippumattomista syistä ja sen käyttöönotto on siirtynyt edelleen. Projektia on kuitenkin viety koko vuoden ajan eteenpäin useilla potilastietojärjestelmän päivityksillä.

Talous

Suun terveydenhuollon toimintakatteen toteuma oli noin 85%. Tulot ylittyivät noin 164 000 euroa ja menot alittuivat noin 33 000 euroa. Tulojen ylityminen johtuu terveydenhuollon tulosalueen taapaa kasvaneista kotikuntakorvaus- sekä asiakasmaksutuotoista. Myös suun terveydenhuollossa tulojen kasvu on ollut suhteellisen merkittävää jo usean vuoden ajan. Asiakasmäärä ja terveydenhuollon valinnan tehneiden ulkopaikkakuntalaisten määrä on jatkanut kasvuaan.

Tulosalueen menot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 2,9% eli 35 000 euroa. Vuonna 2016 tulosalueen taloutta rasitti väistötilaratkaisu, josta koitui 70 000 euron ylimääräinen kustannus, joten menojen kasvu vuonna 2017 on ollut todellisuudessa noin 100 000 euroa. Hoitotakuun toteutumisen vuoksi annettavien maksusitoumusten määrä pysyi vuonna 2017 budjetoidun mukaisena (28). Maksusitoumuksiin budjetoitu määräraha alittui reilusti. Maksusitoumusten toteuman kehitys on erittäin positiivinen.

Henkilöstö

Henkilöstötilanne oli hyvä ensimmäiset kuusi kuukautta. Heinäkuusta alkaen vakansseissa on ollut vajausta, jota on osittain pystytty paikkaamaan vuokratyövoimalla sekä jonkin verran lisätyön tekemisellä.

Ekonomi

Personal

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	2017	
Vastaanotto -	1 039 112	1 095 011	1 102 965	7 954
Käynnit (oma toiminta) - Besök (egen verksamhet)	10 186	11 000	12 234	1 234
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	3 774	4 000	4 180	180
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	3 550	3 840	3 776	-64
<i>euro /käynti - euro /besök</i>	102	100	90	-9
Maksusitoumusmenettely -	41 623	20 000	10 468	-9 532
<i>Määrä, lkm</i>	87	30	28	-2
<i>euro /hoitojakso - euro /vårdperiod</i>	478	667	374	-293

ERIKOISSAIRAANHOITO – SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Erikoissairaanhoito käsittää ostopalveluna HUS:itä hankittavan erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan viidessätoista HYKS:in tulosityksikössä.

Erikoissairaanhoito

Specialiserad sjukvård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Ulla Tikkanen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör	2016	2017	2017	2017	2017	2017
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	0	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön - Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut - Personalutgifter	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-8 309 270	-9 650 000	0	-9 650 000	-8 806 718	-843 282
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-8 309 270	-9 650 000	0	-9 650 000	-8 806 718	-843 282
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-8 309 270	-9 650 000	0	-9 650 000	-8 806 718	-843 282

Talous

Erikoissairaanhoidon toteuma kasvoi vuoteen 2016 verrattuna 6%, eli 497 000 euroa. Toteuman kasvussa tulee vuoden 2016 osalta huomioida kesäkuussa 2016 maksettu HUS:in vuoden 2015 ylijäämän palautus (n. 332 000 euroa). Palautus kuuluu periaatteessa vuodelle 2015, ja mikäli vuosien 2016 ja 2017 toteumaa vertaillaan korjattuna palautus huomioiden, voidaan todeta, että vuoden 2017 toteuma kasvoi noin 166 000

Ekonomi

euroa (1,9%). HUS on vuoden 2017 aikana palauttanut kaupungille yhteensä noin 611 000 euroa ylijäämäpalautuksia.

Toteuman maltillisesta kasvusta huolimatta palvelutuotteiden käyttö lisääntyi vuonna 2017 jopa n. 8%. HUS:in oman palvelutuotannon tuotteen keskihinta kuitenkin laski vastaavasti 4,3%. Kauniaislaiset ovat siis vuonna 2017 käyttäneet palveluita edellisvuotta enemmän, mutta palvelut ovat olleet keskimäärin edullisempia.

Erikoissairaanhoido	TP	TA	TP	Poikkeama
Specialiserad sjukvård	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017		
Hoitopäivätuotteet	595	595	611	16
NordDRG-tuotteet	3 522	3 522	3 676	154
Käynnit	10 492	10 492	11 478	986
<i>Toimintamenot - Verksamhetsutgifter</i>	8 309 270	9 650 000	8 806 718	-843 282
<i>euro /asukas - euro /invånare (brutto)</i>	884	993	915	-78